

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 40.— K
Félévre . . . . . 20.— „
Negyedévre . . . . . 10.— „
Egy óra . . . . . 3/40 „
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 285. szám.

Péntek, december 14.

Német hivatalos válasz Balfour tegnapi beszédére.

Az állítólagos német békeajánlat.

Berlin, dec. 14. Hivatalos jelentés.

A Reutter ügynökség tegnap közzétette Balfour külügyminiszternek az angol alsóházban tett kijelentését, amely szerint a folyó év szeptember havában Németország békeajánlatot tett Angliának.

Ezzel szemben a tényállás a következő:

Szeptember elején egy semleges állam közvetítésével diplomáciai uton azt a kérdést intézték Németországhoz, mik a hadicéljai.

Miután feltételezhető volt, hogy ez a kérdés az angol kormány tudtával és beleegyezésével történt, sőt szövetségesei hozzájárulását is megnyerte, Németország elvben hajlandó volt válaszolni a kérdésre. A legcélszerűbbnek mutatkozott a válasznak bizalmiférfiak útján való továbbítása.

A további események azonban arra a meggyőződésre birták a német kormányt, hogy ellenségeink részéről semmi sem történt aziránt, hogy a közlés közvetlen elküldése lehetővé téessék.

Az angol kormánynak ama készségéről, hogy Németország közléseit hajlandó átvenni, csak Balfour mostani beszédéből értesültünk.

Ily formán Németország részéről további lépések annak idején nem történtek.

Cambraynál óriási csata kezdődött.

Berlin, dec. 12. Egyik göteborgi lap szerint Cambraynál óriási csata kezdődött.

A németek újabb 200.000 főnyi sereget vetettek küzdelembe.

Hindenburg és Ludendorf a nagy csata színhelyén tartózkodnak.

A francia sajtó azon aggódik, hogy a központiak a Piavétól az Iserig általános támadást kezdenek, hogy a döntést kierőszakolják.

Német cirkálók elsülyesztettek kilenc angol hajót.

Kopenhága, december 14. A Politiken jelenti:

A norvég fjordok környékén négy német cirkáló megtámadott egy hajómenetet, amely 6 kereskedelmi gőzösből, 6 angol kísérő hajóból állott és köztük 4 felfegyverzett halászhajó és két torpedóüző volt.

A megrongált angol hadijármű, mely Bronsundba beérkezett, a Below nevű angol torpedóüző volt.

Egy norvég mentőcsónak több angol tengerészt kihalászott. A megmentettek elmondották, hogy a német hadihajók először elsülyesztették a 4 felfegyverzett angol kísérőhajót, amelyek közül az egyik elsülyedt, a másik elmenekült és Bronsundba futott.

Utolsónak hagyták a németek a kereskedelmi hajókat és valamennyit elsülyesztettek. Hír szerint ezeknek a kereskedelmi hajóknak személyzete legnagyobb részben megmenekült.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, dec. 14. Hivatalos jelentés.

Keleti határ: Fegyvernyugvás. A fegyverszüneti tárgyalások tovább tartanak.

Olasz határ: A Piave és Brenta között a harci tevékenység újból feléledt.

A vezérkar főnöke.

Ujra megindultak a tárgyalások az orosz fegyverszünetről.

Berlin, dec. 14.

Az orosz küldöttség december 12-ikén a fegyverszünetre irányuló tárgyalások folytatása végett megállapodás szerűen Breszt-Litovszkba érkezett.

Az első teljes ülés december 13-ikán délelőtt volt.

50.000 tonna újabb buvár- hajózsákmány.

Berlin, dec. 14. Wolff-jelentés.

Tengeralattjáróink a Földközi tengeren újabb 12 gőzöst és 6 vitorlást süllyesztettek el 50.000-nél több tonnatartalommal.

Köztük volt egy nagy csapat szállító gőzös és egy nyolc ágyúval felszerelt segédcirkáló, amelynek személyzete az elsüllyedés pillanatában jelentékeny veszteséget szenvedett.

Amerika csak a veszedelmes magyarokat és osztrákokat internálja.

Washington, dec. 14. Reutter jelentés.

Ama proklamációban, amelyben az Ausztria-Magyarországnak szóló hadüzenetet közzétették, Wilson elrendeli, hogy csak a veszedelmes magyar és osztrák alattvalókat internálják és a németekre elrendelt korlátozó intézkedések legnagyobb részét a magyarokra és osztrákokra ne alkalmazzák.

Scheidemann Stockholmban.

Berlin, dec. 14. A Vorwärts szerint Scheidemann német birodalmi képviselő néhány napja Stockholmban van.

Más hírek szerint Szinojevnek, Lenin bizalmasának Stockholmba érkezését várják.

Bonar-Law beismeri a nyugati angol front áttörését.

London, dec. 14. Reutter jelentés.

A hadihitel javaslat tárgyalásánál Bonar-Law kijelentette, hogy a Cambrai mellett történeteket tulságosan kiszínezték.

A németek különböző erősségű támadásukat intéztek az angolok állásai ellen, két első támadásokat véresen visszavertük, ahol az ellenség áttört az angol vonalat, ott volt a leggyöngébb.

Haig tábornoktól nyomban jelentést kértünk.

Ne higgye senki, hogy tehetetlen embert hagynánk főparancsnoki tisztben. A kormány megbizik katonai szakértőiben, de hasonló szerencsétlen véletlenek elkerülhetetlenek.

A Caillaux-ügy.

Páris, dec. 14. Havas jelentés.

A kamara ülésének elején Caillaux kijelentette, hogy megkérte Clémenceau miniszterelnököt, adjon neki alkalmat ahhoz, hogy a legközelebbi napok egyikén öt illető ügyben beszélhessen vele.

Páris, dec. 14. Havas jelentés.

A Caillaux ellen emelt vádhoz olyan okiratok vannak mellékelve, amelyekből kitétni, hogy Chaillaux 1916. december havában Rómában olyan személyekkel volt érintkezésben, akik minden tekintetben gyanúsak, közismert németbarátságuk miatt.

Hivatalos jelentések

Német hivatalos jelentés.

Berlin, december 13.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Dixmuidentől a Lysig és a Scarpetől délre időnként fokozódott a tűzérési tevékenység. Bullecourtól keletre csapataink több fedezéket ragadtak el az angoloktól s 6 tisztet és 54 főnyi legénységet elfogtak. Wouvre és Vendhuile között a már tegnap este élénk tűzérési harcok ma reggel erősebbek voltak. St. Quentinól északra is fokozódott a tűz.

A német trónörökös hadcsoportja: Felderítő ütközetekkel kapcsolatban néhány szakaszon felélt a tüzevékenység.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy parancsnokságának területén megállapodás szerint ma kezdődnek meg a tárgyalások a fegyverszünet megkötéséről, amely a jelenleg fennálló fegyvernyugvást lesz hivatva pótolni.

Macedon arcvonai:

A Cserna-hajlásban kisebb vállalkozások folyamán számos olaszt és franciát elfogtunk.

Olasz harctér:

Havazás és köd folytán a harci tevékenység csekély maradt.

Ludendorff.

Wolf-ügynökség jelenti:

Könnyű haderőink Haintzicke korvettkapitány vezetése alatt dec. 12-én reggel az angol tengerpart közvetlen közelében a Thyne torkolata előtt támadást intéztek.

Az angol előőrsekkel folytatott sikeres harcban két nagygyőzést és két felfegyverzett őrhajót elsüllyesztettünk. Haderőink veszteség nélkül sértetlenül tértek vissza.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

A legyőzött Románián át.

A kies fekvésű Brassót elhagyva, a vonat kikanyarodik a termékeny bárcasági síkságra, ahonnan mihamar fokozatos emelkedéssel befordul a tömösi szorosba. A nem fűtött kocsi-ban fokozódó hideg és a hófedte táj figyelmeztet, hogy hegyesvidéken járunk, a helyenként vadregényes, szép panoráma kárpót a téli utazás kellemetlenségeért. Egy rombdöntött vámörház — a lefolyt harcok áldozata — mutatja az országhatárt, ahonnan lassan ereszkedik lefelé a vasut. Feltűnnek Predeal, Azuga, Szinaja bájos villái, most persze elhagyatva, kifosztva, üresen. Szinajában a királyi kastély aranytetejű tornyai elmúlt vidám időkre emlékeztetnek. Majd a petróleumforrások vidékére érkezünk. Az angol mérnökök itt alapos romboló munkát végeztek, de a német szorgalomnak sikerült már a források negyedrészt üzembe helyezni. Ploesti az első nagyobb város, itt ágazik el a vasut Bukarest és Braila felé. Szép, emeletes indóházból fut ki a vonat keleti irányban, általában a román vasutak nem állanak a miénk mögött, a közlekedésre ugyilátszik nem csekély súlyt helyeztek, bár vasúthálózatuk nem nagy kiterjedésű. A Braila felé vivő ut a román alföldön keresztül nagyon emlékeztet a mi Szeged felé vivő utunkra, némileg abban különbözve, hogy kevesebb fát látni és észrevehető a művelés csekélyebb intenzivi-

tása. Buzau (ejtsd Buzeu) csinos város, nagyságra városunkhoz hasonló, szép városházzal: itt van Marghiloman gyönyörű parkja, szép kastéllyal és lóverseny istállóval, melyek megmenekültek a háboru pusztításaitól, valószínűleg tulajdonosuknak régebben irántunk tanúsított barátsága elismeréséül. Itt a vasut ismét elágazik, a fővonal Rimnikul Saraton át Focsani felé, míg a másik ág egyenesen kelet felé Braila vezet. Ezen túl a Duna jobbpartján már Dobrudzsa fekszik, ahol a bolgárok uralkodnak. Az északra húzódó Szeret folyón túl a román front áll. Reggelenként figyelmeztető lövések jelzik egy-egy ellenséges repülőgépjelenségét, mely rövid keringés után, be nem várva repülőink ellenhatását, szépen visszatér kiindulása helyére. A várost magát eléggé kímélte az ellenség csak a vasúti építmények kaptak néhány lövést nagyobb kár nélkül. Braila maga igen szép város, lehet akkora mint Temesvár. Impozáns a Duna-kikötő, amely most természetesen üresen áll. Főutcája az u. n. „Regele”, ahol még most is nagyvárosi forgalom zajlik, hoteljai elsőrangúak, az épületek modernekek, természetesen a külvárosban már a kelet egybefonódik a nyugati kultúrával. Braila első sorban kereskedő város, üzlet-üzlet mellett, sok az utcai árus, aki keleti módon hangosan kínálja áruját. Sok zsidó kereskedő van, nagyrésze u. n. spanyolzsídó, az elnyomatás nem igen látszik meg rajtuk. A kereskedői élet egyáltalában

intenzívebb Romániában mint nálunk, most még sok árucikk is kapható, ami nálunk már ritkaság számba megy. Pénzegység most is a leu (100 bani), de a régi pénz nincs forgalomban. A németek a Banca Generala Romana útján kibocsátottak új bankjegyeket, amelyek egyedül szolgálhatnak fizetési eszköz gyanánt. A katonákat hirdetések figyelmeztetik, hogy csak ilyen pénzzel fizessenek. A márka értéke másfél, a koronaé nyolctized leuban van megállapítva. Az elrejtett aranypénzek forgalomba kerüléséről is van gondoskodva, behozatali cikkek, különösen cukor eladása alkalomával.

A német rend és pontosság érvényesül mindenütt. Hirdetmények, tilalmak, büntetések kifüggesztése figyelmeztetik a lakosságot a győzők jogaira. Minden össze van írva, nemcsak a fontosabb jószágok, még a szárnyas, a tojás is. A közellátás hatóságilag történik, senki sem vághat le egy csirkét sem saját akaratából, vagy egy tojást sem főzhet meg. Természetesen a hatósági ellátás következménye, az ácsorgás sem marad el. Braila-ban sok vagyons ember ott maradt. Miután 9 órakor mindenkinek otthon kell lennie, a forgalom esti 7 óráig tart. A Regalén élénk korzó hullámzik, drága prémekekbe burkolt szép leánykák sétálgatnak, többnyire tiszték társaságában. Nincs semmi okunk sem sentimentális részvétet tanúsítani az oláh nép iránt, mely akkor tört ránk, mikor azt hitte, hogy a kegyelem-döfést adhatja meg, de objectiv nézve visszatekintő látni, hogy miként mulatoznak, flirtolnak az oláh nők az ellenséges tisztékkel, mikor néhány kilométerrel odébb testvéreik fegyverben állanak. Sok bolgár és török katona is megfordul Braila-ban, a közeli frontról jönnek le kisebb üdülésre. A bolgárokat, mint ösellen-séget, legkevesebb szívelhetik a románok, amin nem is lehet csodálkozni.

Ez az öserőtől duzzadó, életre való faj nem törődik mások rokonszenvével, igényeit kíméletlen erélyvel tudja érvényesíteni. Rendesen magukban járnak a bolgár tiszték és katonák, nem barátkoznak másokkal. Sokat tanulunk tőlük önjelükbe vetett bizalmuk, kötelesség-érzetük és sallangmentes hazafiságuk tekintetében. Nekünk magyaroknak értékes szövetséges társaink lehetnek a jövőben, velünk leginkább rokonszenveznek. Érdekes alakok a frontról levetődött török katonák. Apró lovakon ülve, turbánnal vagy hadi-szürke sisakkal fejükön, a puskát a hátán keresztbe hordjva, ezek a marcona harcosok eszébe juttatják az embernek a Jókai regényekben olyan szépen leirt törökvilágot, amikor még az ozmánok uralkodott középeurópán.

(Folytatjuk.)

HIREK

Kedvező jelek.

A hetedik hadikölesön jegyzési időszak alatt oly világtörténelmi események játszódtak le, amelyek kétségtelenül a legbuzdítóbban hatnak közre a jegyzések irányában. Kezdetre egybeesik Olaszország ellen indított eredményes offenzívával s a jegyzési idő vége felé járván, már fegyverszünet van az egész orosz-román fronton, sőt ott már a béke körvonalai is bontakozni kezdenek. Ily körülmények között kitudja, lesz-e még szükség több hadikölesőre, vagy ezután már csak „béke” kölesőnek jöhetnek? Mindenesetre most volna itt az ideje tultenni az eddigi eredményeken s a hadikölesön ügyét a legnagyobb diadalra vinni, most, amikor kilátásaink a jövőre nézve a legkedvezőbbek és reményeink beteljesülése már nem lehet távol.

Az osztrák delegációban ellenünk elhangzott támadások többek között arra is irányultak, hogy kevesebb hadikölesőnt jegyeztünk, mint

Ausztria. Ez az állítás hamis célzatossággal van beállítva, mert az a kérdés, hogy a hadseregszállítások arányában, az ország lakosságának száma és vagyona arányában tényleg többet jegyezhetünk volna-e, mint amennyi valóban összegyűlt? Ezt a kérdést csak pontos statisztikai adatok alapján, majd később fogjuk eldönthetni és elméleti vitatkozások ez ügyben úgy sem mérvadók. Mindenesetre kötelessége mindenkinek vagyoni helyzetéhez mérten feltelesen hozzájárulni a hadikölcsön sikeréhez s ha ezt a kötelességét mindenki teljesíti, akkor emelt fővel nézhetünk minden támadás elé.

A világháború elmúlt három és fel esztendeje alatt keresztül jártuk a szenvedés és nélkülözés iskoláját. A tanulási időszak a vége felé közeledik, úgy hogy bátran elmondhatjuk, sokat tanultunk ezalatt az idő alatt. Megtanultuk többek között, hogy az összetartás, törhetetlen hit és reménység, közös munka a szent cél érdekében és kitartás szükségesegek ahhoz, hogy az egész világgal szemben felvehessük a versenyt eredményesen és biztosíthassuk nemzetünk boldog fejlődését a jövőben.

Ha a hetedik hadikölcsön eredménye tulajdonképpen számszerűen az eddigiek összegét, — amire feltétlenül törekednünk kell, — akkor ez is egyik kedvező jele lesz annak, hogy megérdemeljük az áldozatok árán vásárolt becsületesebb eljövetelet, amely kárpótolni fog minden szenvedésért.

Honvéd lobogó. A honvédségi Rendeleti Közlöny legújabb számának jelentése szerint a király jóváhagyta, hogy „magyar királyi honvéd lobogó”-t létesítsenek. A honvéd lobogó mindkét oldalán a magyar állam egyesített címerét viseli és ugyanúgy kell használni, mint a közös hadsereg lobogóját. A Rendeleti Közlöny felsorolja azokat az eseteket, amelyekben a honvéd lobogót használni kell: a király, királyné vagy az uralkodóház valamely tagjának tiszteletére, idegen uralkodó, uralkodó nagyhercegek jelenléte alkalmával, magasrangú katonatisztek érkezésekor, különös katonai ünnepélyeken stb.

A miniszterelnök és a vidéki sajtó. Budapesti írák: Az általános papirhiány növekvő emelkedése rendkívüli teherrel nehezedik a vidéki sajtóra és a magyarországi (vidéki) napilapok szövetségének képviselője már régebben meg is indította a mozgalmat a bajok leküzdésére. A szövetség képviselőjében Mayer Rezső (Nagybecskerek), Matzner Samu (Kassa) és Sas Ede (Nagyvárad) igazgatósági tagok memorandumot nyújtottak át Wekerle Sándor miniszterelnöknek, kifejtve, hogy a hallatlan papirdágulás — amelyben az újságpapír ára a békeidőbeli áraknak csaknem tízszeresére emelkedett — a vidéki sajtót egyenesen létében támadja meg. Kéri tehát, hogy a kormány e téren

ugyanabban a támogatásban részesítse a vidéki lapokat, amelyet a minden tekintetben erősebb fővárosi lapok élveznek. Wekerle Sándor miniszterelnök a legmelegebben fogadta a küldötteket. Hangsúlyozta, hogy ismeri a vidéki sajtó aránytalanul súlyos helyzetét, elismeri a vidéki lapok hivatásának fontosságát és ennélfogva minden lehetőséget meg fog tenni a kérdés kedvező elintézésére. A küldöttek köszönettel vették tudomásul a miniszterelnök válaszáat. Ezután Pallavicini György érgróf államtitkár keresték föl, aki a maga részéről szintén kijelentette, hogy a vidéki sajtó ez életkérdésének rendezésében a legnagyobb készséggel fog közreműködni.

Mindenkit be kell jelenteni. A város rendőrkapitánya felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy minden idegent, aki valahova, tehát akár szállóba, akár magánlakásba 24 óránál hosszabb időre megszáll, büntetés terhe alatt be kell jelenteni. Természetesen a rokonok sem képeznek ez alól kivételt.

Árpa a sörgyáraknak. A hivatalos lap tegnapi száma közlélményes miniszteri rendeletet közöl, amely megengedi a sörgyáraknak, hogy abból az árpamegnyisegből, amelyet beszeresettek, összesen 48 000 métermázsát dolgozhatnak fel malátává. A malátát kizáróan sörgyártás céljára használhatják fel. Azok a malátagyárak, amelyek nem kizárólag sörgyár részére dolgoznak, 15 000 mázsát dolgozhatnak fel malátává.

Elveszett ezresek. Müller Imre ócskai körjegyző bejelentette a rendőrségnek, hogy dec. 6-án itt járt Nagybecskereken hadikölcsönjegyzés céljából. A Nagybecskereki Takarékpénztárból kijövet, a Tóth-fele vendéglőbe ment ebédelni. Utközben elveszítette 3 réti összehajtható disznóbortárcáját, amelyben 4 darab ezer koronás, 4 darab száz koronás és 36 korona apró papírpénz volt. Benne volt a tárcában ezenkívül katonai felmentési igazolványa. Ezer korona jutalmat ad annak, aki megtalálja a pénzt, avagy csak a megtalálónak nyomára vezet.

A rablógyilkosoknak nyomuk veszett. A szegedi rablógyilkosoknak, akik tegnapelőtt éjjel Nagybecskereken egy mulatóban megfordultak, úgy látszik nyomuk veszett. A rendőrség az éjszaka is mindenfelé razzizott, de minden eredmény nélkül. A háborúval járó erkölcsi viszonyokat jellemzi, hogy az egyik éjszakai mulatóban két fiatal 13-14 éves fiút talált a rendőrség. A tulajdonos ellen kihágási eljárást indítottak. — Temesvárról jelentik: Az itteni rendőrség elfogott egy Kaufmann Béla nevű máramarosmegyei rokkant katonát, és egy Tégylás Ferenc nevű bástópollyai bányamunkást, akikre ráillik a rablógyilkosok személyleírása. Tégylás beismerte, hogy a gyilkosság éjjelén Szegeden járt. Annnyit még beismert, hogy egy holtosnéval aki megtagadta tőle az éjjeli szállást, összeveszett. Kaufmannnál 3000, Tégylásnál 600 koronát találtak, aminek eredetére nem tudnak felvilágosítást adni. Egyelőre fogva tartják őket.

A Berényi-fele betörés. A rendőrség az éjszaka letartóztatott egy katonát, akit a Berényi-fele üzletben történt betöréssel gyanúsítanak. A katonát, aki civilben villanyszerelő segéd, sokat ólálkodott az üzlet előtt, bent is járt az üzletben, ahol árura alkudott, de nem

vett semmit. Az üzlet alkalmazottai felismerték, de ő tagadja azt is, hogy valaha az üzletben járt volna. Egyelőre őrizet alatt tartják.

Jótékony adományok. Özv. Annau Jánosné elhalálása alkalmából a család a Misszióegyletnek 50, az Oltáregyletnek 50, a r. k. árvaháznak 50, a szegényháznak 50 koronát adományozott a „Torontai” útján.

Köszönet. Annau Ádám örnagy elhunyt alkalmából a Nagybecskereki Népbank 30 koronát, Vudj György 20 koronát és Franz J. L. 20 koronát adományozott a r. k. árvaháznak, melyért ezután mond hálás köszönetet az elnökség.

A városi mozi elismerésre méltó igyekezettel azon van, hogy elsőrangú műsorral gyönyörködtesse a közönséget. A tegnapi esti műsor is nagyon érdekes volt és különösen tetszettek a szép háborús képek, de nagy hatást keltett az előadott detektívdráma is, mely a sabluous, rémes cselekményével pusztán hatáshajhászán felépült hasonló alkotásoktól abban ütött el, hogy erkölcsi alapja is volt. Szombaton és vasárnap nagyszabású filmattrakció lesz a műsoron: Földes Imre kitűnő színművének, a Kuruzslónak filmreprodukciója, amelyben elsőrangú magyar művészek: Csontos Gyula és Lenkeffy Ica játszóak a főszerepet.

Ingyenes karácsonyi ajándék. Az e cím alatt hirdetési rovatunkban megjelenő hirdetésre felhívjuk olvasóink és különösen a szülők figyelmét.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Meddig él az ujszülött csecsemő gondozás nélkül? Murin Andrásné szül. Puskás Anna 23 éves korponai tót asszony tegnap gyermekölés büntetésével vádoltan állott a nagybecskereki kir. törvényszék előtt. Murin Andrásné, akinek a férje 1914. évben a haretéren eltűnt, ez év nyarán gazdasági munkán volt Joánovics Iván dr. törökbecsei birtokán, az ugynevezett „Dungyarszky nagy tanyán”. Itt történt, hogy július 23-án egy egészséges leánygyermeknek adott életet. Mivel azonban a csöppes házasságon kívül született, az asszony úgy, ahogy az a világra jött, kötényébe, majd rongyokba csavarta és a major istállójának jászolába rejtette el egy hátikosárba. A vád szerint azért, hogy majd alkalomadtán eláshassa. A csecsemő természetesen elpusztult. A tegnapi főtárgyaláson, ameyen Kovács Rókus dr. elnökölt és bírák: Junga Aladár, Szilágyi Lajos voltak, jegyző pedig Mayor Károly dr. volt, Kálmán Szilveszter dr. ügyész fenntartotta a gyermekölés vádját Murin Andrásné ellen. Az asszony azzal védekezett, hogy ő nem akarta elpusztítani a csecsemőjét, de mivel sem orvosi, sem szülésznői segélyt nem kapott, azért pusztult az el. Az orvosszakértők megerősítették a vádolt védekezését, előadván, hogy az anya annyira el volt gyengülve a szülés után, hogy csecsemőjére nem tudott vigyázni. Már pedig elegendő három perc egy felügyelet nélkül hagyott ujszülött csecsemőnek, hogy elpusztuljon. A gyermek körülbelül 37 hőfokban születik — mondották a szakértők — és ha csak rövid ideig is a szabadlevegőre kerül, tüdőgyulladást kap és elpusztul. A bíróság az

Zokogva

panaszodik a szeplős, arcfoltos, pattanásos nő, hogy milyen mostoha volt hozzá a sors. Amit megtagadott a sors, azt megadja a kozmetika legremekőbb készítménye a Diana arckrém és a Diana-alabástrompuder. Ahelyett tehát, hogy

sír

kisérelje meg ezt a két csodás bőrápolószert, mely eltünteti az arc bőr tisztátalanságait, a bőrt fehériti, bársonyosan puhítja és a bőrnek e fiatalos tulajdonságait tartóssá teszi. Ha bárhogyon fúj is

az őszi szél

arcra friss, üde, fiatalos marad, gyönyörű matt tekintetet nyer, olyan lesz az arca, mintha tejben fűrésztötték volna meg. Mindenütt kaphatók! Főelárusítóhely:

DIANA KERESKEDELMI R.-T.
352 Budapest, V., Nádor-utca 6.

Életbiztosítással egybekötött hadikölcsönjegyzések

helyben a vármegyei hitelszövetkezetnél, vidéken a községi hitelszövetkezetnél előnyös feltételek mellett kaphatók.

orvosszakértői vélemény alapján *felmentő* ítéletet hozott, amely jogerős.

§ A férj gyűrűi. *Krsztics* Lázárné, törökbecsei szatócs felesége, aki most Budapesten tartózkodik, sikkasztással terheltlen került a nagybecskereki törvényszék elé. A hadbavonult férje jelentette fel azért, hogy 3 darab aranygyűrűjét jogtalanul magához vette és azzal, mint sajátjával rendelkezett. Az asszony a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő a gyűrűket megőrizte, csak most zálogosította el, hogy a főtárgyalásra lejöhessen. A bíróság elfogadta a védekezést és a vádlottat felmentette. Az ítélet jogerős.

§ Csendélet Beodran. *Gruin* Zsiva beodrai lakos, aki jelenleg a szegedi 5-ik honvéd gyezednél teljesít katonai szolgálatot, 1915. okt. 10-én este hangos énekszóval vonult végig a beodrai főúton. Mikor a csendőrök csendre intették, nem fogadott szót, hanem feleselt velük, sőt fenyegetődzött, hogy majd „móresre” tanítja őket. Hatóság elleni erőszak miatt került a 2 év előtti hangos estéért *Gruin* most a nagybecskereki törvényszék elé. Mivel azon-

ban nem bizonyult rá a vád, fölmentették. Az ügyész felebbezett a fölmentés miatt.

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

Eladó

36 HP. MÁV. Compound
75 HP. EMG Compound
70 HP. Marschali gyártmányu Compound, stabil gőzgép, hozzá 48 □ tűzfelületű Schrantz és Rö-diger gőzkazán. — 30 □ tűzfelületű gőzkazán használt állapotban.

Bővebbet 1091

Friedrich Testvérek gépgyára — Temesvár.

A hadikölcsön.

Mi történik ha nem jegyzel?

A hadikölcsön kisebb lesz; az ellenség ezt gyöngeségünknek véve, győzelmében bizik, mi által a béke megkötése késleltetik; az állam a hadikölcsön elégtelensége következtében más pénzügyi mivelet alapján kénytelen a hiányzó összeget felvenni, mi által a bankó szaporítatik, ezzel a pénzbőség okozta drágaság fokozva lesz.

Pénzed nem hoz többet, de mindent drágábban kell vásárolnod.

Ez a jegyzés elmulasztásának hátránya.

Békekölcsön.

Mi történik ha jegyzel?

A hadikölcsön nagyobb lesz; az állam a bankók egy részét bevonhatja, a pénzbőség kisebbedik, ez a drágaságot apasztja.

A hadikölcsön kedvező eredménye ellenségeinket törhetlen gazdasági erőnkől meggyőzővén, békekötésre való hajlandóságát felébreszti, növeli. A hadikölcsönbe fektetett pénzed nagy és biztos jövedelmet nyújt, ha lombard kölcsön felvételével jegyeztél, takarékosagra kényszerít.

Ez a jegyzés előnye.

Most jelent meg Diósadi Bodó Mátvás

alsóítebei jegyző legújabb könyve:

A községek szövetsére

Falvak egyesülése kulturális és szociális érdekeiket előmozdítása céljából.

Dr. Steuer György főispán előszavával.

Megrendelhető:

Minden könyvkereskedésben és a szerzőnél.
Ára: 2 korona.

1059

Ingyenes karácsonyi ajándék! A szülők figyelmébe!

A mai drága világban is ingyen adjuk a tetszetős külsejükkel fogva karácsonyi ajándéknak alkalmas takarékperselyeinket, mert az átvételük alkalmával elhelyezett 5 korona betétet a persely visszaadásakor kamatokkal együtt visszafizetjük. Azon szülő, ki gyermekében a takarékoság hajlamát felébreszteni, fejleszteni akarja, — nem fog késni, ajánlott perselyünket beszerezni.

1072

A Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet.

Padé község előjárósága.

2451—1917. szám.

1088—3.2

Bérbeadási hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy Padé község a tulajdonát képező *tiszai komposárdát* folyó évi december hó 22-én d. e. 10 órakor a községi tanácsteremben tartandó árlejtésen 1918. évi január hó 1-től kezdődőleg 1 évre haszonbérbe kiadja.

Kikiáltási ár 500 korona bér.

Közelebbi feltételek a község jegyzőségénél megtudhatók.

Padé, 1917 december 10-én.

Padé község előjárósága.

4921—1917. szám.

1081—3.3

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy községében 1 darab 3 éves *fehér tehén*, bélyegtelen, bitangásban van.

Felhívjuk a tehén tulajdonosát, hogy 8 napon belül a tulajdonjog igazolása mellett vegye át, mert ellenkező esetben 1917. évi december hó 20-án nyilvános árverésen elfog adatni.

Aracson, 1917. évi december 5.

Községi előjáróság.

Két elárusítóleány és egy, aki nőiruhavarrásban jártas

azonnali helépésre kerestetik.

Bukovác István

férfi- és nődivat-üzlete
Nagybecskerek. 1065

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti-üzetással azonnali felvételük

lapunk nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Hirdetéseket

julányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala